

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

اور نبورع ايچون

سنه لك بهاسى ۳ صوم « تين يارم سنه لكى ۱ » ۵۰ « اوج آيلغى. ۱ » « »
 چيت شهولرگه
 سنه لك بهاسى ۲ صوم « تين يارم سنه لكى ۲ » « » « اوج آيلغى. ۱ » ۲۰ « بر آيلغى. . » ۵۰ «
 چيت مملكتلرگه
 سنه لك بهاسى ۶۰ صوم « تين يارم سنه لكى. ۳ » « » « اوج آيلغى. ۲ » « »

ديگر و معيشت

زمان تا عيسى ۳۱ ديگاب ۱۹۰۶ سنه سنده دوامى ۴ نچى سنه

اور نبورغ ژورنال «دين و معيشت» تليفون نومر ۲۸۶

بره ملاب ۱۲ تين

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دىنى، فنى، ادبى و سياسى ژورنالدر

شهر ايچى شا كدرلينه يلغه ۲ صوم ۵۰ تين چيت شهر شا كدرلينه يلغه ۳ صوم در.

بيار لىگان يازو
 لرتى اوزگار تورگه
 ادار ه اختيار ليدر
 باصلمغان يازولر
 كيرو فايتار ليمان
 مارقه سز خطلر
 قبول ايدامان
 آدرس آماشتر و
 غه ۲ تين آلنور،
 آدر يسنى آچق
 يازولرى اونته
 آدر يسسز مقاله لر
 درج اند ليمان

دين و معيشت ژورنالى نك مطبعه سنده باصلوب چقدى

علاوه تاريخ اديانه

انچى رديه جز

بو رساله ده موسى بيگينى نك اهل السنة و الجماعة مذهبته مخالف اعتقاد لرى بيان ايدلنوب بو باطل اعتقادينه اور - نبورغ نك مشهور و معتبر علمالرى طرفندن رديه لر ياز - لمشدر. كذلك باشقه شهر لر نك فضلا و معتبر علمالرى - طرفندن موسينك هر جمله سينه قدر شرعى و قرانى جوا بلر يازلوب اماملر طرفندن تصديق ايدلنوب ميدانه قويلعان رديه لر درج ايدلمشدر.

حامى دين و مروج شرع قويم مابين صنده اولان اهل علمگه خصوصاً اهل السنة و الجماعة مذهبته اولان اهل ديانت كه بو كتاب نك بر نسخه سنى ياننك بولندر ماق مارقيو - ن و اهل اعتزال طرفندن ايراد ايدلان ادله سطحه لر نك كوللورنى كوكسه اوچرور ايچون بغايت ضرور در فرصت فوة ايتد رماينچه اشغى چيلر نهايت درجه ممنون قالاچقلر در. كتاب ۱۵۰ صفحه دن عبارت اولوب حقى فقط ۳۰ تين در بونن صونكغى جزئى نجات عمومينك يوقلغى، خلودنك ابدى حقه بو نك خلافيه موسى نك كيترگان برهانلر نك عدم صحتى حقه اوله چقدر. ۲ نچى جز ده باصله باشلا دى انشاء الله تيردن يتسه كيرك

فهرست

- مسئله
- عمل الختان
- مطالعه
- مدافعه و بيان حقيقت موسى
- تشكر
- مكتوب
- شعر
- تورلى خبرلر
- خارجى خبرلر
- اور نبورع خبرلرى

مسئله

بورجان ژولوی ع. احمیروف طرفندن سوؤاللر:
 ۱ نچی سوؤال - مثلا بر قریده ایسکی مسجدنی بوزوب اورنینه آغاچ یا که طاش مسجد بنا قیلغان سوکونده مذکور ایسکی آغاچ مسجدنک آغاچلارون یکنآ بنا قیلنغان مسجدکه پیچکه یاغو درستمی؟ یا که شول ایسکی مسجدنی مدرسه ایتب بنا قیلو یا که صاتوب آفچهسن فقرأغه یا که باشقه چه منافع مسلمین گه صرف قیلو درستمی؟

۲ نچی سوؤال - مسجد احاطه سنده اوسکان اوله نی صاتوب مدرسه فائک سینه معلم کبی لره بیرو درستمی؟
 ۳ نچی سوؤال - بر کسه قالغان نماز و روزهلری نک اسقاطی ایچون وفاة بولماسدن مقدم فدییه بیروی درستمی؟ درست بولسه فایو طریقہ بیرو: دور ایلنمی دور سزمی؟

۴ نچی سوؤال - گور صدقه سی دیب بیرو درستمی؟
 ۵ نچی سوؤال - میت نی دفن قیلغان سوکونک قبرنک دوره پوچماقنده دوره کشی اولتروب اوقو بارمی.

۶ نچی سوؤال - جنازه نمازون اوتغان سوکونده امام یا میتنک یاقینی جماعتکه قاراب «بو میت یخشی کشی مو؟» دیب ایته خلق ده دفعة «بیک یخشی کشی ایدی» دیب جواب بیرو لر امامنک اوشبو روشده ایتوی هم قومنک شول روشده جواب بیروی درستمی؟
 اداره

۱ نچی سوؤالنک جوابی - ایسکی مسجدنی بوزوب یکنآ مسجد بنا قیلغانده ایسکی مسجدنک انقاضلرینی یعنی استعمالگه یارانغان آغاچ و سائرهلرینی یکنآ مسجد که طیغارغه طریشورغه کرک. آندن قالغانون صافلا غانده بر وقت فایدهغه یارارلق بولسه صافلاو تیو- شلیدر. صافلاغانده فایدهغه یارارلق بولمسه صاتوب آفچهسنی صافلارغه تیوشلیدر. یاکنآ مسجد ایسکوروب

توزه باشلاسه شول آفچه ایله توزاتدیریلور. اما یا غونک درستلیکینه روایة کوره آلهدی. هم فتر اغده صرف قیلو درست توکلدر. (وصرف نقضه الی عمارته ان احتاج والاحفظه لیحتاج) الا اذا خاف ضیاعه فیبیعه ویمسک ثمنه لیحتاج، حاوی «ولایقسم» النقص او ثمنه «بین مستحقى الوفی» لان حقهم فی المنافع لا العین» درالمختار بهامش ردالمحتار ج ۳ صحیفه ۳۹۴

۲ نچی سوؤالنک جوابی - مسجدنک احاطه سینک ایچی مسجدنک فناسی در. آنده اوسکان اولهن مسجد حقیدر، مسجد حقنی مسجدن بشقهغه صرف قیلو درست توکلدر. بناء دلیمه مسجد احاطه سی ایچنده گی پچاننی صاتوب مسجدنی تعمیرگه گنه صرف قیلو تیو- شلیدر. باشقه یرگه صرف قیلو مسجد حقنه تجاوز در.
 ۳ نچی سوؤالنک جوابی - شیخ فانیغه باشقه کشینک حال حیاتنده فدییه بیروی درست توکلدر. اما شیخ فانی نک روزه ایچون گنه حال حیاتنک فدییه بیروی درست بولسده نماز ایچون فدییه بیروی درست توکلدر.

او مقتضاه ان غیر الشیخ الفانی لیس له ان یفدی عن صوم فی حیاته لعدم النص. ومثله الصلوة ولعل وجهه انه مطالب بالقضأ اذا قدر ولا فدیة علیه الا بتحقق العجز عنه بالموت فیوص بها. بخلاف الشیخ الفانی فانه تحقق عجزه قبل الموت عن اداء الصوم وقضائه فیفدی فی حیاته. ولا یتحقق عجزه عن الصلوة لانه یصلی بها قدر ولومومیا برأسه فان عجز عن ذلك سقطت عنه اذا کثرت ولا یلزمه قضائها اذا قدر).

ردالمختار ج ۱ صحیفه ۵۱۵

۴ نچی سوؤالنک جوابی - گور صدقه سی دیب بیرو لسان صدقه میتنک وصیتی ایله بولسه هم ثلث مالدن آرتماسه یا که میتنک وصیتی بولمسه ده وارثلر آراسنده صبی وصییه بولمسه شول وقتد، بالغ وارثلر تبرعا بیروسلر درستدر هم ثوابلیدر. اما میتنک وصیتی بولمسه ثلث مالدن آرتوب کیتسه وارثلر آراسنده صبی یاخود صبییه بولسه بو صدقهنی میت

مالندن بيزو قطعاً جايز توگل حرامدر.

۵۹۶ نچى سؤالنك جوابى -- دفن بعدنده تلقين ايچون قالو بزم ديار مزده معروفدر. بو عاده مأمور بها اولمديغى كى منهي عنجاهه توگلدن. (ولا يلقن بعد تلحيديه وان فعل لاينهى عنه. وفي الجوهره انه مشروع عنداهل السنة.)

درالمختار بهامش ردالمختار ج ۱ صحيفه ۵۹۶ اما دورت كشي قالوب تلقين قيلوغه وجه شر عى ۱۹۰۹ نچى سنه نك ۱۸ نچى نومير مجله ده (تلقين الهيت) سرلوحه سيله يازلمش محترم داملاً معاذى جنابلرينك مقاله سنده دخى تفصيل ار واردر، مراجعت بيوريله.

۶ نچى سؤالنك جوابى -- بو خصوصه ۱۹۰۹ نچى سنه نك ۳۴ نچى نومير مجله ده تفصيل واردر. مراجعه بيوريله.

محترم محرر افندى اوشبو توباندكى سؤالننى اهاليدن بر آدم صور اغان ايدى مسئله شويله: بر آدم نك هر نچوك بولسه ده اوستونده كافر حقى دين بولوب قالوب حاضرده اول كافر صاحب دين يوق هم آنك وار ثلرى ده نامعلوم بلكه يوق بولدفندن بو مالنى نه قيلمالى شول كوينچه ذمه ده توتماق تيوشمه ياكه تصدق قيلماق كركمى؟ دخى تصدق قيلو تيوش بولغا- نده بو حق ساقط بولورمه ديو صور اغان ايدى بز آلدن بو اغان كتابلردن تفخص قيلدق بو حقه ده روايه عبارت تابا آلمادق مگر ابن العابدن ده بر آدم نك قولنده عصبدن ياكه رشوتدن ياكه غيرى بر طريق ايلان آغان مال قالسه صكره صاحبه بولنمسه بو مال مال ضايع حكمنده بولغانلقدن فقر اغه تصدق لازم چونكه مال ضايع فقرا حقى هم تصدق ايلان حق ساقط بوله ديمش.

لكن مؤلفه مطلق مال ذكر قيلنوب مسلم مالى ياكه كافر مالى ديو تقييد قياونامش اولدقندن بونك ايلان تمام فتوا بيزرگه جرأت قيله آلمادق شول حقه

بلكه سز نك النكزده بولغان كتابلرده نفس كافر مالى حقه ده روايه عبارت بولور رحمت قيلوب يازسانكز ايكان روايه توغرى كيلنگانده علماء كرام فتوا سينه صالحانكز ايكان چونكه بو مسئله كوب مرتبه آدملرده واقع بولا تورغان مسئله در. ص. ش. خانى اداره.

بو محترم حضرت ابن العابدن دن نقل ايتديكى مالى، ردالمختار نك ۳ نچى جلد بنگ ۳۳۳ نچى صحيفه سنده كورديكيمه بناء الخ ديب يازغان بولسه ايدى بز گه ده جيكل وكندينه بر ارتق رحمت بولور ايدى. بر كتابدن بر سوزنى ايكنچى لسان بر لن نقل ايدوبن شول سوز نك شول كتاب نك فايو جلدنده وقايو صحيفه سنده ايدكنى بيان ايتمى شول سوز توغرى سنده غى تفصيلنى صورامق قيون بر طابشوق صورامق ايله بر ابر در.

شونك ايچون مسئله صور اوچى حرمتلو افنديلردن هم مقاله يازوچى محترم ذاتلردن اوتنه مز بر كتابدن عبارة نقل ايدلديكنك شول كتاب نك جلد باب ياخود فصلى هم صحيفه سينك عددى يازولرينى، بو مسئله درالمختارده شويله يازلمشدر. (عليه ديون ومظالم جهل اربابها وايس) من عليه ذلك (من معرفتهم فعليه التصدق بقدرها من مال وان استغرت جميع ماله) هذا مذهب اصحابنا لا نعلم بينهم خلافا كمن فى يده عروض لا يعلم مستحقيها اعتبارا للديون بالاعيان (ومتى فعل ذلك) يسقط- عنه المطالبة) من اصحاب الديون (فى العقبى) در- المختار بهامش رد المختار كتاب الملقطه ج ۳ صحيفه ۳۳۳

شول صحيفه ده رد المختار عبارته سى شويله در (قوله كمن فى يده عروض الخ يشمل ما اذا كانت لقطه او عصب او رشوة الخ) بو عبارتلرده مال مطلق ذكر قيلنوب مسام وغير مسام مالى ايديكى بيان ايدلمگان اما شولوق ۳ نچى جلد نك. ۳ نچى صحيفه سنده در المختار نك (لان خصومة الذمى والدا

به يوم القيامة اشد من خصومة المسلم) عبارة سنه
توشکان رد المختارده شویله یازده در (فی الخانیة من
الغضب مسلم غصب من ذمی مالا او سرفه فانه يعاتب
يوم القيامة لانه اخذ مالا معصوما والذمی لا یرجى
منه العفو بخلاف المسلم فكانت خصومة الذمی اشد
وعند الخصومة لا يعطى ثواب طاعة المسلم للكافر
لانه ليس من اهل الثواب ولا وجه لان يوضع على
المسلم وبال كفر الكافر فيبقى فی خصومته و عن
هذا قالوا ان خصومة الدابة تكون اشد من خصومة
الادمی على الادمی)

بو عباره فتاوی هندیه نك ۳نچی جلدی هامشندك
۲۵۸نچی صحیفه خانیه ده عینا موجوددر. بو عباره
دن غضب و سرفه طریقیله آلتوب تولانمی قالغان
كافر حقیك مسلمان حقندن آرتغراق مسؤولیتلی
ایدیکی آكلانسه ده بر مسلمانك غیر مسلم دن
قرض یا خود دین طریقیله آغان مالی لزورة بر لمی
قالغانده آرتغراق مسؤولیتلی بوای آكلانمیدر.
بناء علیه در المختارنك كتاب النافطه ده غی عباره
سندگی مال مطلق ذكر قیلندیغندن مسلم وكافر مالی
دین و قرض توغرسنده برابر بولسه كرك. صدقه
قیلو ایله قیامتك مطالبه ساقط بولسه كرك ديب
كوكلكه کیله در. علماء اعلام حضراتی دخی نه
ایتور لر.

عمل الختان

وقت ختان ایسه هر امور شرعیه ده رأی برلان
عمل قلمی نصنك و رودنه توقف عادتی اولان امام
احظم حضرتلرینك توقف ایتكان اون دورة مسئله نك
برسی در. باشقه ائمه لر فاشنده یدی یاشدن اون ایکی گه
قدر ایله تقدیر ایدلدکی کبی یدی کونلك دن باشلاب
یاری دیگانلریده باردر. خلقهز آراسنده شایع اولان

بر. اوچ، بش کبی طاق یاش لرده سنت تیوش اولب
ایکی، دورة، آلتی کبی جب یاش لرده یارامی اعتقادی
بوش اصلسز اعتقاد بولدیغی کبی سنتچی بابالرنك
ده قزان اویازی مصرادن بوغولمه اویازی اوچ مونچه
دن اولب سلمان الفارسی حضر تذرندن کلكان شجره
ایاسی اولماقی شرطدیهك لریده اصلسز در. فتاوی هندیه
ده سراج الوهاج دن كوچرب بویله یازمشدر! آناغه
تیه در كچك بالاسنی سنت قلمق وفان آلمق ودواء قلمق
بوندن فهم لانه در هر كمنك بو اشكه كرشماکی شرعا
ممنوع دگلدر. افندمز صلی الله تعالی علیه وسلم سنتلی
اوله رق دنیاغه كلدیکی کبی سیوطی جنابلری فوائد
الفلانده نقلنه بناء انبیاء الله دن اون ایکی ذات عوام
دن سام بن نوح جمعیسی اون یدی نفر سنتلی طوغمش
لر. وسبعة مع عشر قدر وواخلقوا * وهم ختان فخذلازلت
مأنوسا محمد ادریس آدم شیت ونو*
ح سام سود شعیب یوسف موسی*
لوط سلیمان یحی صالح ذکر یا*
وحنظلة الرسی مع عیسی*

اوشاندق كتب فتاویده مذکوردر بر من سنت لی
روشنه طوغسه حشفه سی کورنب طرسه سنت علمنی
بلوچی که کورساتلور اگر اولتیرسنی طارت، کسهك
ممکن دیسه کیسلور یوقسه سنت ترك ایدلور. چونکه
عذر ایله سنت دگل واجبه ترك ایدله. بزازیة، سیوطی
ذکر قلمش آیات دن هم فتاوی عباره سندن سنتلی
طوغماق نك یوقاغی فهم لانه مذکور اون یدی غه باشقه
طافت قیله آلماسه لر الوغ کمنسه لر نیده عذر دن حساب
ایدوب ترك سنت ایدلسه یارار. زمانه زده اولان مهتد
یار کبی بعض علماء فاشنده بالغ اولان کمنسه گه ستر
عورة فرض اولدغندن بالغ اوز اوزنی ختان قلمور
یا بر جاریه آلوب شونندن قلمدور فقط امام کرخی
جنابلری جامع الصغیرده ستر عورة فرض لغی ساقط
اوله دیهشدر. تیری نك اکثریسی کیسلسه سنت قلمغان
اوله در قطع دن صوك حشفه نی فاپلاسه اعاده تیوش در

بر محله خلقی ختان ترك قلمسه لر باشقه سنت لرنی ترك ده گئی کبی امام غه مجار به واجب در. عذر سبیلی یا که عذر سن سنت سز اولان ذانلر نك امامتی و ذبیحه سی جائز در فقط غسل ده تیری اچنه صو کر تمك لك فرس در (*)
 خاتونلر غه عتده ایسه بعض لر فاشنده سنت اولرب بعض لر فاشنده فقط تکریمه در ایر لردن اول سنت قلو چر حضرت ابراهیم اول ایغی کبی خاتونلردن حضرت هاجر در علیها و علی نبینا السلام.
 عبدالله المعادی

میته و اصنام ایله انتفاعی حلال دگلدر. ودخی جاز بیعها جهله سندگی ضمیر بار زنی رضاض غه قایتار له در زیرا اصنام غه قایتار لسه ابعدا گایتار لمق لازم اوله در قرینه سز صحیح دگلدر بلسکه مؤنده لا یجوز بیع المیتة و الاصنام دیو جهله ماضیه مز رضاض غه قایتار ر غه قرینه اوله در وهم احیادن و طریقه دن کیترد کم ۸ نچی نومیرده گئی عبارت لرده قرینه اوله بلور ظن ایلام و دخی اذا طرف او چون بولوب نه شرط و جزا او چون اولما یوب قضیه شرطیه اولما سون بونگاده قرینه تالینده فاء جزائیة اولما دغیدر. تسلیم ده اولایق قضیه شرطیه اولسون ده اهل عربیه و مجار راتنه بناء حکم جزا ده اولوب شرطی بمنزلة الحال و الطرف جزا غه قید اولسونك معنای کلام بیع الاصنام و الصلبدان جائز وقت کونها مرضوضا یاینکه حال کونها مرضوضا معن سنده بولسون بونگاده قرینه عبارتة فقها مجاوره عربیه اوزینه مصنف اولدیغی اولسون.

عبدالله المعادی

(*) بومسئله فقها بیننده مختلف فیهدر ابن همام حضرت تازی تیری ایچنه صو کر تمك فرض توگل حرج و ایدیر.
 متن الکنز ده مصر حدر. اداره.

مطالعه

علامه عینی نك (والاجماع قائم علی انه لا یجوز بیع المیتة و الاصنام لانه لا یجوز الانتفاع بها و وضع الثمن فیها اضاعة مال و قد نهی الشارع الانتفاع برضاها جاز بیعها عند بعض الشافعية و بعض الحنفية و كذلك الكلام فی الصلبدان علی هذا التفصیل اه) بنم آنکلا د فچه میتنی و اصنامنی و صلیب لرنی صاتوب آلمق درست دگلدر. بونلردن مؤمن لره فائک لئمق حلال دگل لکی او چون هم مال متقوم ده دگل لردر (والتقوم انما یثبت باباحة الانتفاع به شرعا) درر. عبارتة عینی ده اولغان «بها» دهخی ضمیر مجرور علی سبیل البدلیة میتة ایلان اصنام غه راجع در. اکر چندیکه تعلیل دن فقط شرانك عدم جواز زینی فهم لاسک بو تقدیر ده میتنی صاتمق درست اولوب فاندیغی فهم لنه در. بسو ایسه باطل در و دخی. (لا یجوز الانتفاع بها و وضع الثمن فیها) علمه لری صاتو چیده طا. بولمای آلوچین طابوله دیک و وضع الثمن فیها اضاعة مال علمه سینه فی الجملة توغری کیلسه ده لا یجوز الانتفاع بها علمه سینه توغری کله ایدر. زیرا بائع مسلم اولسه

ودخی تسلیم ده اولایق قضیه شرطیه تقدیریه او لوب اهل منطق چه حکم جزا ایله شرط ده اولسون بزیم موندغی کاغد صوره لری و جینز صلیب لری کسر قیلونسه یر تلغان و اتلغان کیمسا ک لری ایله انتفاع ممکن می اصلا ممکن دگلدر. و لذلك بویل مطالعه قیلونسه ده جوا زی چه ماید. مگر آلتون کمش یا فو قدن یا کنه کسر قیا و نچاق قیمتی اولور دای آغاچ جیز دن یا صالسه غنه جوازی اولاق در.

و در المختار و حاشیه سی رد المختار نك جلد رابعه ۲۳۲ صحیفه سننده بیع ثور نك لعبه صبیان او چون جوازی بیع اصنام و صلبدان او چون دلیل اوله مز. و دخی زنار و قلمسوه مجوس ایله غیر ی بر مشابهه لازم ایتمگان و علامه کفر گا سبب بولغان اورن لرده استعمال مؤمن لر گده جائز در. زناری میساک باوینه قلمسوه مجوسنی چاچو طوبالنه یور تکانه هیچ محظور یوق. هم منتفع بها اوله در من وجه مباح بولغان شی گا من کل الوجوه محرم بولغان شی فی قیاس و تنظیر

دأب عقلا دگل در.

ودخی رسول اکرم حضرت عائشه آنامز آغان پردنی وغیری صورت ار نی ده یرتقان صورۃ لق دن چقارغان اگر جائز اولورسه بر مرتبه اولسون اسراف ایتماز ایدی چقاروب صابر ایدی هم سلف ده صورۃ واصنام وصلبان لری بعضی برلری اواساده صاندی لری دیه ایشدلمایدن ولو مرة جائز اولورسه صاتارلر ایدی اسراف ایتماز ار ایدی نناکه سلف لردن خصوصا علی کرم الله وجهه دن اصنام وصلبان لری توتارسه طهارۃ آلسون دیمش شونک اوچون سلف لری نقض طهارۃ ده اختلاف ایتمش اردر یواقیت شعرانی ده مذکور در.

(وفی البغاری ان الله ورسوله حرم بیع الخمر والمیتة والخنزیر والاصنام اه الفرق بین الصنم والوثن ان الوثن ماله جثة والصنم الصورة بلا جثة وقد یطاق الوثن علی الصلیب کذا فی العینی وحنیئذ فاجتنبوا الرجس من الاوثان) الآیة یشمل الصلیب باعتبار اطلاق الوثن الیه فارجع الی التفاسیر)

ایمدی جواز عدم جواز نه آچی عبارت لری اولورسه علماً شریعتدن نیاز ایده مز دین اسلام غه اخلاص خادم ونا مشروع اولان اوهمام وخیالات وطنون فاسده ورأی کاسده لردن مصون ومخفوظ دین ومعیشت مجله سینیه یازماقنکرنی اوتنهم بزیم یازدقمز افتا دگل در بلکه انظار وافکار سلییه ذوقنه تسلیم در وسیکنزچی نومیر دهغی بزیم بیع اصنام حقدغی عبارت مزگا ردییه طرزنده وبیک مستحسن علمی وادبی صورۃ ده یازلمش لرنی ده خاطر عاظر لری نکره آلهق میزان قلینکزدن آب رحمت لرنکرنی آقزوب تشنه دل لری قاندر مقنکرنی رجا ایده فالق عالم جان الخالدی

اداره

حرمتلو علماء کرام حضراتی!

محترم داملا عالمجان حضرت بزیم ۱ نچی نومیر

مجله ده مدرج ۱ نچی سؤ الیک حوابنی و ۸ نچی نومیر مجله ده مومی الیه حضرتتک تنقیدینه مداخله مزنی کانه بر بوش بوغار لقدن حساب ایتمشده کندوسینک مطالعۃ عالییه سنی سز حرمتلو لره عرض ایبرک سز لردن تشنه دل لرنی قاندر لرق آب رحمت افز مقنکرنی رجا واستر حامده بولنمشدر. بوبک کوزل،

لکن بر نچی نومیر مجله ده گی سؤاله جواب برو چی بز اولدیغهمزدن ومحترم حضرتتک کرک سکنز نچی نومیر ده وکرکسه اشبو (مطالعه) سر او حلی مقاله سنده گی سوز لری بز م شو جوابه زغه تنقید اولدی یغندن، ولو محترم حضرتتک خطاب عالی لرنیه صلا حیندار اولدیقمز اشبو مقاله عالییه ایله ثابت اولسه ده سز محترم علماء کرام حضراتی حضور عالی لرنک کند مزنی مدافعه یه بورچلو اولدیغهمزی بالبیان آئیده گی سوز لرنی یازمغه مجبوریت کورلدی.

۱ نچی نومیر مجله ده گی سؤال وجواب شوندن عبارت ندر: شهر لرده صاتو قیلدقمز ده اسکنی ذات لری ایله هر تورلی صورتلر کاغذگه توشور لنگان باشقه ذاتنن باچقدن چیزدن یاصالغان صورۃ لری حتی چا تلقغه قویه تورغان ایگونه نی ده آلوب صاتوچی بوله در. بو صاتولر حلال مو؟ یا که حرام مو؟

جواب اندای نرسه لرنی صاتو آنلرنی اذلال وحو رلاو بولغانغه کوره درستدر. (ولا بأس بیع الزنار من النصارى والقلنسوة من المجوس لان فی ذلك اذلالهم) خانیه بهامش الهندیه ج ۳ صحیفه ۴۲۵ زنارنی بیلینه بو ار ایچون صاتوب آغان نصاراغه زنارنی صاتو اذلال اولدیغی ایچون درست بولسه ایگونه قاراب تورتنو ایچون آغان نصاراغه نیچون ایگو ننی صاتوق درست بولماز؟ ایگونه قاراب تورتنو کفر ایسه زنار باغلامقده کفر در. زنار مسلمانغه اوگوز و ات باغلارغه یاراسه ایگونه صورتنی چقا روب رامکسی ایچینه آیت الکرسی لوحه سی یاخود مکه ومدینه رسملرنی قویهق نیک یارامی؟

فارسی اختیاری اوله رق قتی رق عباره لر قولانساق حقلی اولدیمز اوچون بزلریده عسفو ایدر ایدی. لیکن بزم اهل السنة والجماعة علماسی من القديم معا ندره فارسی کندیلرینی خسته دنائت، کذب و افترا - لردن یراق توتوب طریق اعتدالنی اختیار ایدرک (وجادلهم بالتی هی احسن) ایله معامله ایده کلدکلر - ندن بزده آنلرنک اسوه حسنه لرینه اتباع ایدرک آکا قارشو مرهم (!) کبی عباره لر ایله مدافعه قیلیمقنی اختیار ایتدک.

مع ذلك بعضا (.. الا من ظلم) و (فاعتدوا علیه) موجبنجه عمل قیلماغه مجبور بولنسهق اول و قست بز لرنی معذور توتسونلر!

شمدی انسانلری اوردده یاقوق و خلاص ایتمک مو - سی نك فکورینه بناء بر قدر گنه دقت و ملاحظه دن کیچره لم: عهوم انسانلری مؤید صورته اولدرده اهل کلام می یاقور؟ یاخود موسی می؟ بقالم:

اهل کلام (اهل السنة والجماعة) خلقلره خطابا دیور: (ای آدملر! کفر دن اجتناب ایڈگز! چونکه العیاذ بالله کافرا وفات ایدن نك جزاسی قرآنده ناردده اید فالهق اولدیغی آگلاشلور) موسی دیور: (ای آدملر! وفات اولغاندن سوک عذابده، ناردده خلود ملود یوق، حتی بر قدر عذاب و مشقه اولهق بیله شبهه لیدر.

چونکه عذاب - مشیه الهیه ایلمن مقید و معلقدر. الله تعالی نك مشیتی یا تعلق ایدر، یا یوق. بناء علیه کیرک کافر، کیرک مسلم اولسون آخرتده هیچ تفاوت یوق. و بناء علیه آخرتده کافره خلود فی النار (منگو تسوغ). بار دیه اورکوب بو کونده کفر دن خوف و اجتناب ایتمکه. لزوم یوق، استه - دککز دینی توتوگز! استه دککز اشلری اشله گز! استه دککز شیلری تصدیق و استه دککز نی تکذیب اید گز! الله نك رحمتی غایت کیک گناهلر گز بارچه سی مغفرة قیانونر، (لاخوف علیکم ..) بو کونده ده هیچ

غز اوتنده اصحاب کر امنک آلتون صلیب لر نی اغتنام ایتدکلری کورنوب توردر. صلیب صاحبی اولتو رگاندن سوک توقطه آلی بونک صلیب نی کسر قیلما ی آورغه یارامی دیب طاشلابده کته گانلر شول یرده واتوبده متاشمغانلر. واتقاندده اشکه یارارلق بولغاچ (قضیه نی شرطیه تیلوب) آغانلرده کیتکانلر. آلتو - ندن آلتون قدر انتفاع اولدیغی کبی چیز دنک چیز تر انتفاع واردر.

میته ایله انتفاعنک حرمتنه دلیل قطعی واردر. (حرمت علیکم المیه) الیه. شونک ایچونک انی آوده ساتوده درست تو گلدلر. و برده بو حضرت بزگه معارضه قیلدر (بزم دلیلنک خلافته دلیل اقامه قیلدر) بناء علیه اشبو (مطالعده) مقاله سنک «قضیه شرطیه اولماسون. فلان اولسون کبی» تجویز لر نی ادب مناظره دن خارج دیب بیلهمز. زیرا اول معارض او لدیغی ایچون آنک دابی و وظیفه سی اثبات در منع دگلدلر. منع بزم طرفه در. بزم دلیلنک منع ایتسه بیع اذلال اولماسون یاخود اذلال اولسه ده صوره و ایکونده جاری اولماسون دیمک لازمدر. لیکن حضرت بو سوز لر نی ایته آلاجق تو گلدلر.

هم بزنک وظیفه مز فقها قولنه تمسکدر. حدیث و آیتدن استنباط احکام بزم وظیفه مز تو گلدلر.

مدافعه

اوتکان نومردن ما بعد

ایدری موسی اهل کلامه (اهل السنة والجماعته) بری دپاک اولدقلری بر نقیصه یی کوزمه کوز یالان اسناد و افترا ایدوبده اوز سوزینی اوزی تصدیق ایدرک شو قدر حقسن شده و سبلمرینک جوازینی او یا لمایوب حاشا شریعتده اسنادا عفو امید ایتکان بولوب استهزاء قیلقدده بزده کندیسینک بو کبی ملعنة ارینه

کمنی دینی عملی، و اعتقادی اوچون تکفیر و تضلیل قیلیمیز. بلکه وار قونمز ایلان هر قایوسینی احترام ایدرز» ایتھی بشاره موسی بیگی.

ایمدی اگر خلايق اهل السنة والجماعتنک سوز لرینه اشانوب کفر و معاصیدن اجتناب ایتسه لر وشو- حالده وفات ایتسه لر عذابندن امین اولوب منگو چنه ده قالاچقلری. واجتناب ایتدکلری اوچون عذاب قیلنما یه چقلری مأمول بلکه مقطوعدر.

اگر موسی نك بشارت لرینه اشانوب آلدرانوب دعوی تدرینی قبول ایدرک کفر و معاصی ایلان بویالوب، بلچر انوب وفات بولسه لر، تریلوب قوبارلقده موسی نك سوزلری فرض محال اوله رق درست بولوب آندی خلود، ملود جزاء، مازا بولماسه و کرك مؤمن کرك کافر و هر قایوسینه تیگز منگو اوچماح غنه بو- لسه بیک یغشی ونه قدر بختیارلق.

موسی غده نه قدر تشکر...

لیکن اگر الله ایتمه سون - بیگی نك سوز لری یالان ووسوسه گنه بولوب قبرلرندن توروغه عذابیده خلودیده حاضرلنوب قویولغان بولسه (قرآن خبرینه کوره شولای بولوی محققدر) بونی کوردکده بر طرفدن بیگینک تابعلری بیگی لره (موسی غده) خطابا «انا کنا لکم تبعاً فهل انتم معنون عنا من عذاب الله من شیء» یعنی بز سزه تابع اولوب وسوزه اشانوب بو حاله دوشدک. ایمدی بز لردن الله نك عذابینی از غنمسینی بولسه ده دفع قیلا آلمی سزمی؟! دیه توبیخ و تکدیرلر ایتسه لر وایکنچی طرفنده بیگی آفندی مگ خورلق و مگ خسرة ایلان «... ان الله وعدکم وعد الحق... و وعدتکم فاخلفتمکم... فلا تلومونی ولوموا انفسکم... الایة» یعنی الله تعالی سوزلره دنیاده وقتده اوشبو حاللرنک بولاچغینی وعده ایتتمش ایدی هم وعدینی ایفا ایتدی واینکان اشلرینی کوز آلدگزه کیتوردی. بزده سوزلره «بو کبی اشلر بولاچق دگل، و بولسه بن کندم خلاص ایدرم.» دیه وعده ایتتمش

ایدم. لیکن بن وعده وفا قیلما دم خلاقلق قیادم: بولماس دیکانم بولدی. و خلاص ایدهچک بولدم خا لبوکه المدن بر شیء کلمیور. لیکن بن سز نی جبر و تکلیف ایتمه دم بلکه فقط دعوت ایتدم سزده قبول ایتدکز بس بو کونده بنی شلته ایتمه گه حقکز یوق. کندکزی شلته قیلا کز!» دیه آنلری مایوس قالدر- لسه اول وقت عالم انسانیتی اودلره کم یا قمش اولور؟ اهل السنة والجماعة می؟ یا خود موسی بیگینی می؟! هر کم وجدانی برلن حکم ایتسون. اشته بن ده بیگینک اوشبو طریقه انسانلری، باخصوص اریاداغی چبش وقوش بالالاری کبی معصوم طلبه لری زهر لیهرک مؤبد اودلره آطوق پلانینی قوردیغندن حمیه وغیرتمه مغلوب اوله رق قلمه دن اوتکون وزهرلی عباره لر فرلانورسه بیگی نك رحمتی کیمک شاید عفو ایدر ابلیس لری قوچاغینه آلوب حمایه ایتدکده شاید بزیده شفقته دن محروم ایتمه ز!

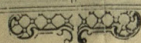
آخری بولور انشالله. امام ثوبان.

اوفالی مسلمان قرده شلریمه

تشکر!

محترم دین و معیشت محرری! ۶۰۳ نمره وقت غزتسی برنجی آپریل اوفاده سیار تروپیا، طرفندن خواجه هم پریکاشچیگ ایله مسخره لشمش خانم اثرلری تیادرغه قویامش. کیلوچی کشیلر کوب بولمدغندن وقت مخبرینک ایچی پوشه جیولغان آقچه نك راسخو تدن آرتماوندن زارلانه (طبعی وقت محررینک ده کیفی کیتمش در) اوفاده می شاکردلر هم پریکاشچیگ لر دن برو بولماوینه تأسف ایته... دخی ایته کچکنه بر اش ایچون بیک زور ایتدروب حرکتکه کیلو- لری بوندن باشقه بیک زور اشلر مز ایچونک غرق اوله رق معو اولورغه یتشدوکمز بیک زور هلاکت

وقور قنچلر مز اوچون آزغنده حرکتکه کیلماولری حقیقه تأسف ایتدره در، دی وقت مخبرینک زور هلاکت و قور قنچلر ی ند ایمش؟ گویا اویا مسلمانلری هیچ بر حرکت ایتمای سکوت ایله کیچر مشلر ایمش وای تأسف . . . . . نوقایسکی جنابلرینک کچکنه یه حساب ایدن تیاتر حقدنه علوم عربیه گه اشنالغی اولسه رحیم ایدوب نفسیرات الاحمدیه نك ۴۱۶ نچی بیتده (واستفزز من استطعت منهم بصوتك) آیت جلیله سنک تفسیرینه مراجعت بیورسه شاید کچکنه یه حساب اینمز ظنده ایم. انه وقتچیلر نچه کچکنه ده او- لسون البتة اشنی زور ایماز بورون طوقناتورغه چالیشمالی . . . . . آفرین اوفالی مسلمان قردا- شلریم چوق تشکر! هر کسنک معلومی، لاصغیره مع الاصرار ولا کبیره مع الاستغفار قول شریفی در خاطر ایتمالی. کچی دیه دایم چیلق قیلورغه یارامی. وقتچی افندیلر! سز نك نیچون اچنگز پوشه باشقه هر ایشنگز (او قو و اوقتو) ترقی ایتشده . . . . . یا که بالعکس ترقی نك بر نچی باصقچی تیاتر میدر عجبا؟ یوق ایسه برم آنکلامادقمز بیک نچکه سر وار میدر؟ الله ذوالجلال حضرتلری حاللر می اصلاح بیورسون وما توفیقی الا بالله

بلبای اویازی اصلا فده امام عبیدالله بن محمد صفا عبدالرشیدی

دين و معيشت ادارہ سينہ

موسی بیگیف نك، انواع کفر یاننی مشتمل، اهل السنه والجماعت عقیده سنی اصلدن قانع، اولان تار- ریخ ادیان در سینہ بو وقتقه چه یازولان مدافعه ور دیه لری اوقودم و زیاده سیله ممنون اولدم افندیمز صلی الله علیه وسلم نك «لاتزال طائفة من امتی منصو رین لایضرهم من خذلهم حتی تقوم الساعة» وایکنچی

روایتده دیدکی «لاتقوم الساعة الا وطائفة من امتی ظاهر وون علی الناس لا یبالون من خذلهم ولا من نصرهم» رواه ابن ماجه قول شریفی خاطر مه کلدی وشول ملحدگا مدافعه یازان علمالرنک؛ حدیث مند- کورده یاد اولونان طائفة منصورین دن اولمقلرینی ظن بلسکه جزم ایتدوم، افرین حمیت دینیله رینه، کذلک شو علمالرنک آثارینی بر نقطه یه جمع ایدن مجله مزده «یاشاسون مجله» دیرک تکرار دعاده اولدم .

علی الخصوص فارغالی صادق حضرتنک بدن مبا- کلرنده اولان ضعف کاده التفات ایتمایوب ملحد مند- کورگا و آنک ظهیرینه قارشو ردیہ یازما فلغنه تجسین لر اوقوماق اصلا ممکن دگلدر خصوصیلہ «عدالت الهیه نام رساله سینی اوقوب جناب عالیلرینه طول عمرل دعا ایتدوم و بوندن صوگره دخی روسیه مسلمانلری طرفندن زنداقیه قارشو سد محکم اولما- تلغینی رجا ایدهرز و جناب عالیلرینک «عدالت الهیه» نام رساله سندن بیگیف نك کیمگه آرقه تراب جیلکنگانی ده کون کبی آشکار اولدی هداهم الله الی الصراط المستقیم.

لیکن شوراسی پکا کوره مناسب کورلمایدر که مجله نك اخطارینه بناء: «موسی یه یازان علمالریو- زگه قریب اولوب یاریمندن زیاده سینک ردیله لری نیشر اولونمیه چاق در زیاده کوبلکنندن اوتوری با آنکه م شو علماده اجتهاد ایتمشلر، و بو یولده نه قدر فکر لرینی صرف ایتمشلر و حمیت دینیله لری وار لیغنی اعلان ایتمشلر بس بنمجه آنلرنک آثار قلمیه لر یه اداره نك «آرخیوا» سنده قالمالغی مناسب کورنمایدر.

بس ممکن اولماز مو شور دیه لرنک کلسینی بر- مجموعه ایدوب طبع قیلدور مق؟ ان شاء الله مطبعه خراجاتی ضایع اولماز ایدی، بهاسینی ده ممکن قدری آرزان ایدلسه مشتریلری ده کوب اوله چقدر

يله كيدرسه دين مابين اسلام خراب اوله جعي قويا
ملخوظ ايدى. بونك كى دين اسلام اوچون ضررلى
اولان عقائدى رد و ابطال ايده جك كيمسه اولمى يغندن
زياده سيله تأسفى ايتمكه ايدك. ايسته او اثناده
«دين و معيشت» مجله محترمه سى ميدان انتشاره
قويلى. و برنجى نوميرندن اعتبارا اهل هوا طر-
فندن شريعت ناميله اورطه يه آتيلان احوال شنيعه
لرينى، و مارقيون نك اعتقادات باطله لر ينى آيات قر-
آنيه و احاديث شريفه ايله رد و جرح ايدرك تملندن
خراب ايدوب اهالىء مسلمه بيننده يگيدن ميدان
آلمه چق بر حالته كيتردى. بوييله بر دينى
مجله نك ظهورينه زياده سيله مسرور و ممنون اوله رق
مشترى اولمى كدم اوچون بر وظيفه دينيه حساب
ايتدم. ويوم انتشارندن باشلاب تاشوشى كونگه قدر
هر سنه مشترى اوله رق معلومت نافع سيله حصه دار
اولدم. (بوندى نك رده انشا الله مشترى اوله چعم). خصو-
صيله بو سنه ده موسى بيگى طرفندن اورطه يه آتيلان
«رحمت الهيه نك عموميتى» مسئله سى حقنده موسى نك
كيترمش اولديغى دلائل ضعيفه لر ينه تارشى كرك
اداره و اورن بورغ اماملرى و كركسه آخوند محمد
الصادق العثماني و عبدالله معاذى و ثوبان غلامانى و سيمان
الاسحاقى و خانكرمان اماملرى كى ديگر علماء فظام
طرفندن اتيان ايدلمش آيات قرآنيه و احاديث نبويه
موسى نك اعتقاد سقيمى تماميله رد و جرح ايدرك اهل
السنت و الجماعت اعتقاد ينى يوغالودن خفظ ايتدى.
بس بونك ايچون نه قدر تشكر ايدلسه ده آز در.
شكر الله شعيبهم. ايسته بو مسئله ده اداره نك
اصابتى بر ده ا مجله نك قيمتنى آرتدردى. مولى تعال
حضرتارى بو خصوصه سعى و اجتهادلرى سبقت
ايدن علماء كرام حضرتاننه باخصوص هيئت اداره يه
صحت و عافيتلر احسان ايدرك سعي لر ينى مبرور
و مشكور و بوندى بوييله شويله دينى خدمتلرنده دوا

بناء على ذلك بنم شو فكرم مقبول اولمى لغى محتمل
اولمى لغنه كوز طوطوب، بن هم موسى نك اولمى درسينى
كورديكم كى ياز دوغم مسوده مك نسجه سيني ادا-
ره يه كوندرا من، شايد مذكور رديه لر
طبع قيلونسه وضع طبيعى سى اقتضاً اينكان مقاله لر نك آر-
اسنده درج اولنوينه و كندى وقتك رديه نى اداره يه كو
ندر ماد كيه ده غايتده تأسف ايدهرم بلكم بوندى
صوكره مطولراك رديه يازار من دبو اميد ايدهرم
والله الموفق
طومسكى آخوند خزه محمد امين اوغلى الحميدى
اداره.

محترم آخوند حضرتنك بو فكرى اداره طرفندن
هم معقول و مناسب كورلمكه ايدى، بونك اوزر
ينه دخى باشقه طرفلر دنده تشويق و ترغيب يوللو
تنبيهات و استرحام كلديكندن رحمة الهيه توغرسنده غى
مقاله لر نى آيرم بر رساله قيلوب (علاوة يا خود تاريخ
ادبانه رديه) ناميله جزء اوله رق نشر ايتمكه
اداره قرار و يردى، جزء اولى موقع انتشارعه قو-
يلى. جزء ثانى ده انشاء الله تيز كوندى طبعى تمام
اولوب نشر اولنه چقدر

مکتوب

معلوم در ديانت جليله اسلاميه نك دوام و بقا سى
شارع اقدس طرفندن امر و فرمان بيوريلان طريق
مستقيمه سلوك و شفيع روز جزأ اولان عليه الصلوة
و السلام افنده من حضرتلر ينى سنت سنبله لر ينه متابعتله
اوله جغنده شبهه يوقدر. صونك سنه لر ده اهالى آرا-
سند توسع و انتشار ايدن عقائد باطله شريعت غرأ
محمد يه يي كوگندن فو باروب هدم ايده جك بر حالته
كيترمش ايدى. هر صنف اهالى بونك كى عقائد
ضعيفه يى قبوله ميال اولديغى كى بر قسم ده طو-
غرى حق سوز ظنيله قبوله ايتمشلردى ايش بو-

اوتكان نوميرينه اولانگر مگان ایدی ایدی شوشی بو اورنده آیروم درج ایدمهز. بونك اورنی ۱۹۰ نچی نومیرده

«ابتدائی مکتبلر حقندهغی نظامنامه» نك آبادنده بولورغه تیشلیدر. شونده مراجعت ایتلور.

XIV. حاضر گی سؤیا تیشی سینود ادارهسند بولغان چیرکاو یانندهغی محله مکتبلرینك مکتبسالنا چق دائرهگه کرتلگانلرن معارف نظارتی تارامقینه طاپشرلوب، اول مکتبلرگه، توبندهگی ۶ مادهده کورستلکان مکتبلر حقندهغی نظامنامه نك حکمی یورتلور.

(۱) مکتب سالناچق دائرهگه کرتلگان چیرکاو یا- نندهغی محله مکتبلری ابتدائی مکتبلر حقندهغی نظامنامه نك حکمی آستینه توبندهگی مدت اچنده کرتاورلر: اویزدنی صاویتی بولغان اویزدارده هم غاردسکوی اوچلشنی صاویت بولغان شهرلرده ابتدائی مکتبلر حقندهغی نظامنامه اعلان قیلنغان کوندن آلوب اوچ ییل اچنده؛ باشقه ییرلرده ییسه؛ شول ییردهگی شهریا اویزدگه اوچیلشنی صاویت تاسیسی قیلنغان کوندن آلوب ۳ ییل اچنده کرتلورلر.

(۲) چیرکاو یانندهغی محله مکتبلرن طوتوچیلر نك ابتدائی مکتبلر حقندهغی نظامنامهده کورستلکان مقدارغی، بارلق حقوق ولولاملری اداره روحانیه طرفندن شول ادارا قویغان ترتیب اوزره اجرا قیلنادر.

(۳) مکتب سالناچق دائرهگه کرگان چیرکاو یانندهغی محله مکتبلری اوچون، باشقه ابتدائی مکتبلر ایلان بر اساس اوزره، معارف نظارتینك اسمیتا (تعیین ایتکان مقداری) بوینچه خزینهدن اعانه آلور.

تنیه. مکتبلر سالناچق دائرهگه کرگان چیرکاو یانندهغی محله مکتبلر نده اوقتوچیلر نك وظیفه لرینه سؤیا تیشی سینودنك اسمیتاسی بوینچه ییرلگان بارلق،

منی میسر ونصیب ایلاگی ایدی آمین بحرمة سید المرسلین.

یومران طابین اسکی ژولصنوی اسطر شینه عباس یولطیف

شعر

خادم اللمة كمدر؟

ملتنگ خادملری جاهل معلملر میدر؟
 یایسه دینی فورتان دهری زندیقلر میدر؟
 اوچماحقه کافر لریده کرتوچی موسی میدر؟
 یایسه موسی نك مریدی فاتح کریدی میدر؟
 کوب رومانلرنی یازوچی عیاض اسحاقمیدر؟
 یایسه «یالت یولت» نك مدیری احمد اور مانچی میدر؟
 تیاترنی درس عبرت دیوچی نوقایمیدر؟
 یایسه خاطر اللیل «ایدل» محرری میدر؟
 محرر اولام دیوچی احمدجان... تیر میدر؟
 یایسه اوزن مدح ایدوچی رشید افندی میدر؟
 دهریلره یاردم ایدن احمد اسحاقی میدر؟
 یایسه استاذ شهیری رضا فخر الدین میدر؟
 شعرلرنی کوب یازوچی مجید عفوری میدر؟
 یایسه میشارار تیکشرون ظریف بشیر میدر؟
 طومسکی شاگردلرندن: رجب کاریچوف

تورلی خبرلر

ابتدائی تعلیم حقنده قانون لایحهسی

اوتكان نومردن مابعد.

ابتدائی تعلیم حقندهغی قانون لایحه سینك بو XIV نچی قسمی کامیسیه دن صوگ چقانلق سببای «نور» نك

خزینہ آقچہ لاری، کیرہک ابتدائی مکتبہلر حقندہ غی فظامنامہ اعلان قیلغاندن صوڭ بولسون وکیرہک اعلان قیلناماس بورون بولسون سویاتییشی سینود اسمیتا سندن جغارلوب معارف نظارتی اسمیتاسینه کوچر یلور. اگر بو مکتبہلرگه آلونغان بو اعانہلر ۱۹۰۸ نچی یل ۳ نچی مای (قانون مجموعہ سی ۴۴۷ نچی ماده) قانونی بوینچه تعیین ایتولگان کامل مقدارده آلوناطور غان بولسہار حاضر ٹوک؛ اگرده بو اعانہ وظیفہ نیک بر قسیمگنه بولسہ، اول وقتده، معارف ناظری طرفندن مصارفنی طولترر اوچون ینده آقچہ تعیین قیلغاننڭ صوڭندہ غنه کوچر یلور.

(۴) گویرنسکی اوچیلشینی صاویتده پراواصلایه مذهبینک اداره سی طرفندن کرگان صاویتنڭ ابتدائی مکتبہلر حقندہ غی نظامنامہ نیک ۴۲ نچی ماده سندن ب پونکتندہ کورسہ تلگان شیلردن چیرکاو یانندہ غی محلہ مکتبہلرینه عائد بولغان قرار ینہ اعتراض قیلورغہ حقلیدر. گویرنسکی اوچیلشینی صاویتنک بو پراواصلایه مذهبینک اداره سندن کرگان وکیلی طرفندن اعتراض قیلغان قراری مذکور نظامنامہ نیک ۴۲ نچی ماده سندن کورستلگان ابتدائی مکتبہلر یکتیرلرینک اعتراضینہ دائر ترتیب اوزرہ یورتلہدر

(۵) پراواصلایه روحانیتینک وکیلی اویزدنی (غارادسکوی) اوچیلشینی صاویتنک، ابتدائی مکتبہلر حقندہ غی نظامنامہ نیک ۴۴ نچی ماده سندن ب پونکتندہ کورستلگان شیلردن چیرکاو یانندہ غی محلہ مکتبہلرینه عائد بولغان قرارلرینہ اعتراض قیلورغہ حقلیدر. اویزدنی اوچیلشینی صاویتنک بو پراواصلایه روحانیتینک وکیلی طرفندن اعتراض قیلغان قراری مذکور نظامنامہ نیک ۴۵ نچی ماده سندن ابتدائی مکتبہلر اینسپیکتوری طرفندن اعتراض قیلغان قرارلرینہ عائد ترتیب اوزرہ اجرا قیلنہدر.

(۶) اگر اویزدنی (غارادسکوی) اوچیلشینی صاویت اداره سندن گئی چیرکاو مکتبہلرینک کامپلہ گئی (معین

حسابی) ۵۰ دن آرتق بولسہ، اول وقتده، اویزدنی اوچیلشینی صاویتقہ پپارخییالنی اسیزد طرفندن ینہ بر اعضا (نظامنامہ نیک ۵۷ نچی ماده سی ۵ نچی پونکتی) تعیین ایتلور. اعتراض قیلورغی بو ایکی اعضادن، پپارخییا مأموریتی طرفندن شول اشکہ تعیین ایتولسگ نینہ ییر لہدر. اگر اویزدنی (غارادسکوی) اوچیلشینی صاویت اداره سندن گئی چیرکاو مکتبہلرینک کامپلہ گئی ۵۰ دن کیم بولسہ، اول وقتده، پپارخیالنی اسیزد، پراواصلایه یه اداره روحانیه نیہ سی طرفندن تعیین ایتولسگان اعضا اوستینہ اول وقتده یوق آنڭ اورنینه حاضر بولور او چون بر قائم مقام صایلاب قویادار.

ابتدائی مکتبہلر حقندہ نظامنامہ

۵ نچی باب

اوقتوچیلر ہم طیبیلر حقندہ.

۲۸. ابتدائی مکتبہ: آ دین اوقتوچی (روحانی) یا ایسہ دین معلمی ہم ب) عمومی فنلر اوچون معلم یا معلمه بولورغہ تیشیلیدر.

تنبیہ. اوقتوچیلر نیک صانی کیرہ گینه کورہ آرتد- ریلورغہ ممکن در. شونک ایلان برابر بو مکتبہلر نڭ هر قایوسندہ غی دین اوقتوچیلر هم معلملر عسکر خدمتی توغریسندہ بیرلہ تورغان رعایہ (الگو تا) بلہن شول وقتده غنه فائده لئنه لر: اگرده دین اوقتوچیلر نڭ اوقتا تورغان درسلری آتندہ آلتی ساعتدن معلملر نڭ درسلری آتندہ ۱۲ ساعت دن کیم بولماسہ آتندہ لڭ درسلرینک صانی ۱۲ ساعت مقدارندہ بولوب هم معلملک درجه لریده ابتدائی مکتبہ معلملرگندن کیم بولماسہ رسم، جرو هم تول هنری کبی علملرنی گنه اوگره توچیلردہ مذکور رعایہ بلہن فائده لئنه لر.

۲۹. پراواصلایه مذهبینک دین اوقتوچیلری شول مذهبده گئی روحانیلردن یا که علوم دینیه او- فغان دنیاوی آدملردن مکتبہنی تربیه ایتوچیلر طر

فندن چاقريلوب آنار طرفندن اوقتورغه قوشلورلار: بونلر نك هر قايسو يپارخيا باشلغينك كيلشوي بو اويزدني (غار ادسكوي) اوچيلشني صاويت طرفندن تصديق ايلورلار.

تنبیه. يپارخيا باشلغينك رضاخي ايلان دين عامن اوقتو معلم ومعلمه لرگه تاپشريلورغه هم دين بلغن عهومي فنلرني تعليم ايتو لوازمي بر كشيده جييلورغه ده ممكن بولور.

۳۰. پر اوصلاوويغه باشقه خريستيان مذهبارينك هم باشقه دينلر نك دين اوگره توچيلري (كيرهك روحاني وكيرهك دينوي كشي بولسون) مکتبني طو توچيلر طرفندن چاقريلوب شول دينك روحاني باشلغينك هم گوويرنا اوبلاست باشلغينك كيلشوي بو ينجه اويزدني «غار ادسكوي» اوچيلشني صاويت طرفندن تصديق ايتوله در.

۳۱. ابتدائي مکتبلر ده معلم ومعلمه لککه روسيه تبعه سي هم پر اوصلاووييه مذهبنده گي دارالمعلمين «سيميناريه» تمام ايتكان، عالي ياخود اورطه مکتب بئوگان يا ايسه خصوصي امتحان واسطه سيله «ابتدا ئي مکتب معلملگندن كيم بوله انغان» معلملککه شهادتنامه سي بولغان كشيرلر صايلانلرلر.

تنبیه ۱. پر اوصلاووييه غه باشقه مذهب ياكه بئونلر باشقه دين بالائري استارء ابره دلر ياكه سيكتانتلر اوچون اچولغان مکتبلر نك معلملري ده شولا يوق اوز ديبلرنده گي يوقاري «۳۱نجي» ماده ده كورسه تليگان درجه گه مالك كشيرلر دن صايلانلرغه ممكن بولور.

تنبیه ۲. پر اوصلاووييه دن باشقه مذهب رهبا ناغينه هم رهبانلر جمعيتنه منسوب كشير «كيرهك اير وكيرهك خاتونلر نقي بولسون» ابتدائي مکتبلر ده معلم ومعلمه لك وظيفه سينه صايلانه آميل. آخري وار.

p.s. يوقاريده باصلمشر لائحه فقط دولت دوماسنده غي كاميسيه نك فراري در. دومانك عهومي مجلسنده مذاكره گه فويلاچغي بار ئلي. شونك اوچون بو لائحه حاضر گه قانون فرضي غنه بولوب تورادر. ع. ينكبيف.

ايگون حالي

نووا اوزين اويازنده خصوصا اسينوغان ولصتنك آپريل باشلر نندن بيرلي هر كون يغمورلر ياووب توره هوالر گوزل كيچ لوز يلي قر او توشكاني يوق. پلاصلر (كوز صوفالانغان ير) ياشل ير كور نمسلك يرني ياپدي آرشلر (اوزملر) چركدن زياده اوسدي فقط صوصياق (يومر ان) كوب بو ياقده اهالي صوفا - دان بوشاندي پچانلر گوزل. بزده شونسي تأسفدر ايلمين مسلمانلري مك يارم دوشدن غنه عبارة اولب اوتوز آطي مك ديستانينه يرگه مالكدرلر شول يرلرون اوزلري حقنچه فائده ايتنه آلماي قش بولسه ديستانينه سون ايللي شر تين نهايه سن برار صومدن صاتب ميچ باشنك قش نك آلتی آی موسمني شونك ايلان اوتكاره لر. اولغنه يتماي ويغن (اول تيره سننده گي مباح يرلر) لرون بيله صاتب كوتو يورولك اورنلر و نده صاتب بئرديلر. اماملر صاتماسقه وعظلاسه لرده ار اذل ناس غلبه ايدوب اشلر نك دوام ايرلر وعظنك تاثيري بر ياقده تورسون دشمانلق غنه آرندرلر. تأسف توگلمی؟ عهوم اوپشستوا آلتی آی ميچ باشندن يرلماس اوچون آنا مثالذك اولان يرلر نندن ايرلب تيره ياق روسلرون بايترغه طروش بوط كوتاروب تنبللكه ياتولري؟ چن چندن حسرت بزگه قردشلر. امام م. ا

تشكر.

توتنارگه.

ويرخنورال اويازندن وارغان ويرخنورال مشهور اعنيالرنندن اولان صديق افندي گه مدرسه وفقرعه انعام احسان ايندكي اوچون توتنارنك اشه محمد حضرت طلبه لري تشكر ايده ار.

يالطه.

يالطه شهرنده هم اويازنده جريان ايتمه كده اولان قاطي محافظه ني هم تاوريچسكي ولايتنك همه اورنلر نك جريان ايدن اوسيلينني محافظه ني اشبو سنه ۴نجي سنتابرگه قدر ياخود ياكما قانون چقغانغه قدر دوام ايتدريله چكي غزته ستولرنده مسطوردر.

دولت دوماسنده.

دولت دوماسينك ۳نجي ماي مجلسنك سودا خدمتنك

اولان خادم لارنك يال ايتو مسئلهسى مذاكر قىلنديغى وقت پاپاست يورا كيوچ عبيادة پرست لنوب سودا خادملىر ينه تمام حریت و يوروب يكشنبه و بشقه روس بايراملرنده سودا قىلماز قه دكانلرنى يابارغه تقويه ايدوب بر نطق سويلى. شو روس بايراملرنك اينارو دسلرده دكانلرينى يابوب سودا قىلماز قه تيوش ايدىكنى بيان ايترك بر قيد آرتدروب قويدار.

ديپوتات غودنى توروب پاپاستنك خادملىرينه تمام حریت و يوروب ك ديگان سوزينه بو صوگى سوزى تمام خلاف كله در، زيرا اينارودس و مسلمانلرنى روس بايراملرنده سودا قىلماز قه تكليف ايتو حریت وجدانغه خلاف ايدىكى اشكاردر ديه بر آز تنقيد بعدنك قزان مسلمانلرينى مثال ايدوب كوستره دور. مونا قزانده روسلر اوز بايراملرنده يال ايتو و عبادت قىلادر اما مسلمانلر روس بايراملرنك سودا ايتوب اوز بايراملرنده يال ايتولر. بو ايسه كوبدن بيرلى دوام ايتو هم ايزاتلنى پاستاتوانيه ايله قويلدش بر اشدر بوندن هيج طرفه جبر و ظلم كورلمدر ديه نطقنى تمام ايتو.

ديپوتات كوزنيتسوفى ناطقلرنك سويلدىكى سوز لرى عمومى اوتديخ حقنك اولمىوب يالغز بر ريلىگيو زنى چاست حقنده غنه ايدىكنى بيان ايتوب بو يال ايتو مسئلهسنى عمله خلقينك اوزلرينه اختيار و يوروب رگه تيوش، انار قايو هفتهده يال ايتارگه اراده قىلار شوگا قاراب مسئله حل قىلنوردى.

بوندنصوگ تجارت مينستريتك معاوينى ناطقلر- نك همه سوزلرينى رد قىلوب روسيه نك هر طرفنك و هر يرنده يال ايتو مسئلهسى بر طرزده بولنوب ماليت و جنسيت اعتبار قىلنماز قه همهسى بر كونى بايرام ايتارگه تيوش ايدىكنى بيان ايدوب اوزون بر نطق سويلى. اوكلر قول چابا. پيريريفى صو- كنده مسلمانلردن عيسى ميرزا ينگىيف جنابلى بر

ساعت نطق ايراد ايدوب سودا خادملىرينه يال ايتو مسئلهسى مهم بر مسئله ايدىكنى هم اينارودسلرنك اوز بايراملرنده يال ايتولرى هر طرفنك فائدهلى واوگىلىلى، آندن غير اينارودسلرغه اصلا ضرر كله ايه چكى بيان ايدوب شو اراده حكومت رجاللرينك

اينارودسلرغه بويلا يراقسز بر معاملهده بولولرينه تاسنى ايدوب گوزل بر نطق سويلى. (صوللر قول چابا) بوزاسيدانیه غايت طاوش و گورلتى ايله اوكلر وصوللر آراسنده تنقيدلر جريان ايدورنك اوكلر كوبلك ايله اوستون چغوب بشقه لرنك و مسلمانلرنك مقصودلرينى ناروشايت ايتولر. ديپوتات على اصغر ميرزا صيرتلانق مسلمان فراقسيه سيمك استدىكى شيارينى اعتبارسز قالدروب مسلمانلرنك مقصودلرينى بوزدقلىرينى بيان ايتو. بشقه مسلمان ديپوتات- تلىرىده قارشى پراتيست ايتكان شكلى دوما زالننى طاشلاب چغوب كيتولر. اوكلر طرفندن طاوش و كورلتى قوبوب قالا.

حکم

پيتر بورغ افرورثنى محكمه سنده غراف اوژارف ايله غوچكوفنك دويل حقنده اولان اشارى قارالبو هر ايكيسيد، عيبلرينى اقرار قىلدىقلىرى صوگنده غوچكوفنى دورت آطنا كرپيستكه غ. اوژارفنى وايننى غاوبتواختهغه ايكى آطنا اريسقه حكم ايتمشلر. غوچكوفنك حامسى دوما چلپنى شويينسكى اولوب غراف اوژارفنك حامسى اولمامشدر.

مسكاو

ولايت خزينه دارندن كالورسكى صودنك يصاب و يرگان يالغان دا كومينتى ايله ۱۶ بىك ۹۰۰ صوم آچقه الدقلىرى وقت حياتلرينى سيزنوب قولغه آلمشلر. بها آرتو.

ناوى و ريمه نك يازدغينه كوره روسيه تيمر يوانك كيترله چك شكر ايله كيراسمين غه مينستر فينانسف طرفندن بها آرتدريله حق ايش. اما اورنبورغسكى عزته نك يازدغينه كوره بوخبر يالغانلر زيرا مينستر ستوا فينانسف شكر ايله كيراسمين غه بها آرتدريه چقمش

تعمير

يدنچى نومير دين و معيشت مجله سنده محترم عين

الاسلام محمد جانف طرفندن تياتر سر اوچه سيله ياز - لغان مقاله صاحبي نه بتون دين و معيشت اوچوچيلار تحسين و آفرين لر او قومغه بورچليمز . چونكه محمد جانف كندوسى بالذات قاضى قزاني حضرتنك نطق مجلسنده حاضر بولمشلر يابالواسطايتمشسهدههر ايكي صورتدهده مدعا ثابت

چونكه مذكور امام افندي كبي بر ذانده قاضى قزاني حضرتنك نطق لرندن تياتر و تانساني بر امر مشروع صورتده كوستردكنى فهم ايتمش اولور ايسه اقتضاء ثابت اولور كه مذكور افندي كبي متعدد امام لر نكده اوشبو مضمونى فهم ايتمكلرى . ايندى ائمه خواص دن واصحاب رموز دن اولوبك قاضى حضرتى بلكه غايت ذقيق صورتده نطق على لرنى تقرير ايتمش اولدقينه بناء مرادينه خلاف فهم ايتمش او - لرسه بو غريب الوقوع و نادر الوجود احتمالى نك تحققي مستلزم اولور كه جعيتده بنكلكر چه سامع لر و مباح لفظ مفادندن وجوبنى سماع و نغمه افطالارى نك مد اولندن . . هواء نفسه تابع و مقتضاي طبعه اسير نچه ونچه ضيالى اينتيليگيكتلر نك تياتر و تانساني فهم ايتمكلرى و مذكورين دن بالواسطه بتون روسيه مسلمانلرينه امراض ساريه قبيلندن از وقتك انتشارى انكارى غير قابل اولان بر حقيقت و بداهت عقل و طول تجربه ايله ايله ثابت و واقع بر قضيه مسلمه در . مذكور امام نك غيرت دينه سنه ولومه لائيم دن عدم خوفنه آفرين . معلومدر كه (الساكت عن الحق شيطان اخرس .

قاضى حضرتينه ده تشكر قيلمغه بورچليمز البته بتون اور نبورغ مفتى تحت نظرى نك قلبى قطبى و مركزى اوفاشهرى اعيانندن دوخوونى صابر انيا نشين و مدير لرى بلكه ديار مزده بر تاويل ايله اولى الامر جملة الهيه سنه مصداق قضات مسلمين حضرتلر يدر . دوخوونى صابر انيه صالح اولور سه بتون اهل بلاد سواد نك بالقوه صلاحى ضدى صورتده توگل فقط چشمه اولمغه بلكه بتون اور نبورغ مفتى لىكى محكومينك اولان بلاد سواد نك بالفعل فسادى هم قطعى صورتده قارا قورط باصاغنى . حالاً قاضى قزاني حضرتنك ۱۳ نومر معيشتك كند طرفندن بيان و افغ سر لوجه سيله برآت

يازماقلارى مذكور احتمالاتنى قطع و از اله ايلدى اگر لسانم زده ات اورر . كروان بورر مفاد نچه ياكه (استحققر من لايجسد ولايقنف واستغفر من بالكفر او - الضلال لايعرف فاي داع اكمل و اعقل من سيد المرسلين عم وفد قالوا انه مجنون و اى كلام اجل و اصدق من كلام رب العالمين وفد قالوا انه اساطير الاولين و اياك ان تشتغل بخصامهم و تطمع فى افهامهم فتطمع فى غير مطمع و تصوت فى غير مسمع) عبارسى فحواسنچه قاضى قزاني حضرتى منى اويله بويله ديه انواع هفوات و ترهاته اضافه ورمى و قذفلارى البته بنك اولان كه الاتى اثباتدر ديه كندولرينه تسلى بيرب ماهو الحق نى بيانغه تنزل قيلمسه صادر اولان خبر تواتر اولوب فتواى مزبور ايله قيلنان عمل بر سمت سيئه بولوب قالمقى مقرر ايدى عن على كرم او جهه زلة العالم زلة العالم فعن ابن عباس رضى : ويل للعالم من الاتباع يزل زلة فيرجع عنها ويحتملها الناس فيذهبون بها فى الافاق انتهى . محمد بن محمد فاتح .

خارجى خبرلر

سلانيك .

صوئفى خبرلره كوره آرناودلر نك حكومت ايله صلحغه دائر مندا كره لر نده شادلقلى بر نتيجه كوتيللا ايمش ديگان خبرلر كورلمكده در .

ارناودلر نك مشهور كشيرلر نك ايسسه نام برسى ۱۲ يولد ايشيله عسكرلر طرفندن اسير آلتمشدر . آرناود شينلر نك برسى از ميردن آرناودلر غه تيلغرام چيگوب صوغش وقان تو كولدن تو قتالو - لرون اوتنمشدر .

محمود شوكت پاشا جنابلرى پر هزين شهر نده علمأ و معتبراننى طوبلاب اوگت نصيحت ايدوب احتلالچيلر نك قرال طاشلاولر ينى اوتنمشدر .

سلانيك .

آرناودلر غه قارشى نورمق ايچون كيترلمش ايكي باتاليون عسكر فرهز يويچ شهرينه يتكاج قارندشلر .

مزنك قانون توگارگه رضا توگلمز ديه البانيهغه اوتو دن قطعی صورتده منع ایتهمشدر.

محمد شوکت پاشا آرنوادلرنك باشلقلرینه صلحقه دائر سویلاشورسهلرده بر نتیجهسز قالمشدر. فراللرینی طاشلارغه رضا اولماش آرنواد باشلقلری دخی قارشى حرکت اینتارگه آرنوادلرنی قوتورتالار. محمد شوکت پاشا کریدکه تیمر یولی یصارغه ۵۰ بیک لیرا صوراب یاش ترکله مر اجعت ایتمش. یاشر ترکله جمعیتار یصاب کرید مسئله سنه دائر مندا کره ده برلنورغه، قرار ویرمشدر.

بودا پیس.

روسلی یوریس قونسل دوزان پیتر اویچ آقنامو بیل آستینه فالوب آغر صورتده یارالتمشدر.

اورنبورغ خبرلری.

ضیاع.

شهر مزنك معتبر و حقیقت پرور آدملرنندن حاجی محمدجان افندی شریف جنابلری ۳نچی مای دوشنبه کون ایرته برلان ساعت یدی رادهلرنده دارالبقایه رحلت ایلدی.

انا لله وانا الیه راجعون.

جناب مولی مستغرف بحر رحمت ایلیمه وقالغان عائله و اودا واحسانه صبر جمیل و اجر جزیل احسان ایلیمه آمین.

مومی الیه جنابلری دیانتدایره سنده ملت پرورلك صفتنی حقیقه حایز ایدی کوب زمانلر ملته عقلی فکری ایله کوب خدمتلر کوستردی. خلاصه بو آدمك ضیاعی ملت ایچون خصوصیه دیانت پرورلر ایچون بك بیوک ضیاعدن صانالمقدهدر.

اینسپیکتور.

ولایت حبسخانه سینه یاگا اینسپیکتور پاسینکوف تعین ایدیلوب کیلدی.

هدیه کتابلر.

تورمد کتبخانه سینه اسماعیل افندی عبدالرشیدف

طرفندن آلتی دانه کتابلر هدیه ایدیلوب تیوشلی اورنبیه طاپشرلدی.

ایگون بازارى.

هر کوننی بازارغه یدی سیگز یوز یوک ایگون کره در حاضرگی کونلرده صاقمار کوپری حاضر اولک یغندن صاقمار آریاغندن کوب ایگون کره جکی کوتیلادر.

۵نچی مایده اورنبورغدن ریغا شهرینه بیش واغون واق بغدادی پودی ۷۵ تیندن ییارالمشدر. اورنبورغده قوبانقه بعدای نك پردی ۹۵ تین هم بر سومدر پیریرود ۸۵ ة ۹۳ تین روسسکی ۷۲ ة ۸۲ تین آرش ۶۰ ة ۶۵ ة صولی ۶۰ ة ۷۰ تین. دخی هر توری آق اونلرنك بهاسی پودینه ۱۰ تین توشمشدر.

عمومی جیولش.

دولت دوماسنده یال ایتو مسئلهسی مسلمانلرنك مقصدلرینه خلاف قرارلاندیغی سببیلی اورنبورغ مسلمانلری بوگا اوکفایسزلنوب بو خصوصه عمومی جیولش یصاب مشاوره اینتارگه غوبرنا باشلقلندن رخصت آلمشدر.

جیولش ۹نچی مایده ایرته ساعت ۹ده شهر تیاترنده اولاجقدر.

اداره دن جوابلر

قارغالید، ع.ع. افندی گه!

حقیقی امضاگز اداره گه واصل اولدی. لکن مستعار امضاگز ایله حقیقی امضاگز نك باش هر فلری آراسنه هیچ بر توری مناسبت اولمدیغندن بر از تحقیق لازم کو ریلوب مقاله گز بو نومیرگه درج ایدلدی.

طبع ایدلدی «دین و معیشت» ژورنالی مطبعه سنده

Печатано въ Типографіи журнала
ДИНЪ ва МАГИШЕТЪ
г. Оренбургъ.

